

Aan: Dames en heren **leden van de 2e Kamer.**

Van: Vereniging. Nieuwe Natuur ? Nee ! **Behoudt ons agrarisch cultuurlandschap**

mede namens de

Ned. Melkveehouders Vakbond, NMV.

Ned. Akkerbouw Vakbond, NAV.

Ned. Vakbond Pluimveehouders, NVP.

Ned. Vakbond Varkenshouders, NVV.

Maandag 9 aug. 2010

Geachte dames en heren,

Graag vragen wij uw aandacht voor een

Voorstel voor een nieuw plattelandsbeleid met grote besparingsmogelijkheden

Samenvatting:

Een nieuw plattelandsbeleid kan een grote rol spelen bij het duurzaam leefbaar houden van onze samenleving en bij het gezond maken van onze economie.

Daarbij zijn besparingen mogelijk van honderden miljoenen zo niet miljarden.

Voorgesteld wordt

Het landbouwareaal niet verder aan te tasten en zo mogelijk te vergroten.

Het landbouwbeleid te richten op een zodanige marktregulering dat voldoende aantrekkelijke inkomsten voor de primaire producenten van landbouwproducten continu verzekerd zijn.

De te beperkende natuur-, milieu-, water- en R.O. Regelgeving te herzien en te vereenvoudigen zodat ontwikkelingen in de landbouw weer ruimte krijgen.

Het natuurbeleid te richten op de kwaliteit van de natuur, niet op de hectaren, en vooral op agrarisch en particulier beheer, die dezelfde faciliteiten krijgen die gelden voor traditionele natuurbeheer-organisaties.

Uit de landbouwpraktijk opkomende initiatieven tot integratie van biodiversiteit in de bedrijfsvoering te stimuleren.

Bij de uitvoering van de Europese verplichtingen voor Natura 2000, evenals bij de uitvoering van de Kader Richtlijn Water (KRW), niet verder te gaan dan de Europese eisen. De verdere uitvoering van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) en de latere uitbreidingen daarvan te staken.

De subsidies aan natuur- en milieu-actiegroepen sterk te beperken of te beëindigen.

Resultaat:

Uitvoering van het voorstel zal leiden tot een blijvend levenskrachtig platteland, tot meer voedsel- en energie zekerheid, en tot een doelmatiger natuur-, water- en milieubeleid, met een sterkere natuur en een fraaier landschap

Voor de overheden een besparing vele honderden miljoenen of zelfs miljarden.

Een echte win-win situatie !

Voor de overwegingen en voorgestelde maatregelen zie bijlage a.u.b.

De Vereniging. Nieuwe Natuur ? Nee ! **Behoudt ons agrarisch cultuurlandschap**

is een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid KvK reg. nr. 08205843

Inlichtingen bij de vice voorzitter, Ir. F. de Wolf. Tel 0566 621596, E: f.de.wolf@hetnet.nl

Bijlage bij e-mail aan leden 2e Kamer d.d. 9 aug. 2010 van de Vereniging Nieuwe Natuur? Nee ! **Behoudt ons agrarisch cultuurlandschap**, mede namens de de NMV, de NAV, de NVP en de NVV

INHOUD:

1. Overwegingen, 2. Gevolgen beleid, 3. Discussie nodig, 4. Voorgestelde maatregelen.

1. OVERWEGINGEN.

1.1. Uitgangspunt.

De duurzaam betrouwbare voorziening met voedsel en energie is een eerste voorwaarde voor het voortbestaan van onze samenleving op een aanvaardbaar kwaliteitsniveau.

1.2. Wereldvoedselvoorziening.

Vanuit de Verenigde Naties wordt voortdurend gewezen op de noodzaak de voedselproductiecapaciteit te verhogen, met 50 tot 70 % in enkele tientallen jaren.

Reeds op de F.A.O. top in 1996 stelde ons land dat "Voorkomen moet worden dat bestaande landbouwgrond bestemmingen krijgt die hernieuwd gebruik voor de voedselproductie uitsluit." (Notitie min LNV en Ontwikk. elingssamenwerking 16 okt. 1996)

Het voorzien in meer voedselproductiecapaciteit is sindsdien alleen maar urgenter geworden. Alleen al op morele gronden hebben wij de plicht daarin naar vermogen bij te dragen.

1.3. Meer zelfvoorziening met voedsel en energie gewenst.

Stijgende transportkosten en de gewenste zekerheid van voedsel- en energievoorziening vragen zo weinig mogelijk afhankelijkheid van de producten uit verre landen met soms onbetrouwbare regimes en van de daar vaker voorkomende natuurrampen.

De landbouw kan hier, naast voedselproductie, een belangrijke bijdrage leveren door niet eetbare restproducten in energie om te zetten, (en op Europese schaal door verbouw van energie gewassen)

Dit vergroot de behoefte aan landbouwgrond (rapport 17 juli 2010 Wageningen Universiteit- LEI Bio-based economy)

1.4. Kansen.

Bovenstaande ontwikkelingen bieden goede kansen voor het platteland.

1.5. Landbouw belangrijk voor onze economie, werkgelegenheid, landschap en vernieuwing.

De landbouwproductie en de daarmee direct samenhangende toelevering, verwerking en handel, zijn economisch en voor onze handelsbalans van grote betekenis.

Minstens 10 % van de Nederlandse werkgelegenheid komt voort uit de landbouwproductie, op het platteland is dit aandeel veel groter.

Van onze agrarische productie wordt 60 procent uitgevoerd, de bijdrage in het handelsoverschot is € 30 mrd.

We zijn een belangrijke exporteur van vooral kwalitatief hoogwaardig voedsel.

Onbetwist zijn wij op wereldschaal een moeilijk vervangbare leverancier van uitgangsmateriaal zoals zaden, pootaardappelen, fokmateriaal, kuikens, gebruiksvet, en ook van kennis. Daarmee spelen we een belangrijke rol voor de wereldvoedselvoorziening.

De landbouw beheert ook het typische Nederlandse cultuurlandschap met zijn grazige weiden, wuivend koren en bloeiend koolzaad, en is daarmee verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de onze cultuur en identiteit. Het landschap is door de eeuwen gevormd en meegegroeid met de ontwikkeling van de landbouwbedrijfsvoering.

De landbouw bewijst bij voortduring een sterk vernieuwend vermogen te hebben.

Voor een levenskrachtig en voor bewoners en bezoekers aantrekkelijk platteland is behoud en versterking van de landbouwproductiecapaciteit en alles wat er mee samenhangt een basisvoorwaarde.

Ook voor de openlucht-recreatie, en daarmee voor de volksgezondheid is het platteland belangrijk. Er zijn echter grenzen aan de groei van de recreatie-behoefte. Recreatie zal dan ook in het algemeen niet de economische drager van het platteland zijn.

2. GEVOLGEN VAN HET HUIDIGE BELEID.

2.1. Beleid is strijdig met internationale wensen.

Het Nederlandse beleid van omzetting van landbouwgrond in "Nieuwe natuur", veelal moeras, staat haaks op de wensen van de FAO, die we n.b. in 1996 ondersteunden. .

2.2. Regelgeving zet plattelandontwikkeling op slot.

De vele aanspraken op landbouwgrond zonder duidelijke realisatieverplichtingen en zonder beschikbaarheid van fondsen leggen een onaanvaardbare druk op ondernemers en andere gebruikers. Dit is strijdig met de beginselen van de rechtsstaat.

Zij worden daarenboven beperkt in hun ontwikkelingsmogelijkheden door de stapeling van natuur- en milieuregels die het platteland praktisch op slot zetten, terwijl het nut voor de biodiversiteit en het milieu op zijn minst twijfelachtig is.

2.3. Sociale gevolgen beleid vaak schrijnend.

Bewoners van en rond voor natuur of water in te richten gebieden zijn veelal ongelukkig met het opgedrongen beleid. Door meer direct betrokkenen, in het bijzonder landbouw ondernemers en hun medewerkers en verwanten, wordt het vaak als onmenselijk ervaren. Jarenlange onzekerheid, een extra vergunning nodig krachtens de NB wet, vaak geweigerd door juridische acties van milieugroepen, te lage vergoedingen, afbraak van in generaties ontwikkelde familiebedrijven.

2.4. Natuurbeleid verliest snel aan draagvlak, en wekt in de praktijk veel verzet.

Bijna overal waar natuur- of water plannen van enige omvang bekend worden ontstaat in het gebied weerstand. De betrokkenen ervaren de plannen als bedreigend voor de leefbaarheid, de werkgelegenheid, het landschap en de rechtszekerheid.

Alleen al de 26 actiegroepen waarmee wij contact hebben tellen rond 50.000 medestanders (Bekende voorbeelden: Hedwigepolder, Horstermeer, polder Zuidoord, Wieringermeer)

. Het beleid heeft hoegenaamd geen draagvlak bij degenen die in de praktijk met de uitvoering te maken krijgen. Dat blijkt ook bij de pogingen om "beheerplannen "te maken voor Natura 2000.

Als het beleid niet sterk wordt aangepast wordt natuurontwikkeling een gehaat begrip, zowel bij de bevolking van het platteland als bij stedelingen die daar graag recreëren.

2.5. Natuur- en waterbeleid kost veel landbouwgrond.

Ruim 20 jaar werd geleden de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) geïntroduceerd. Die zou rond 728.500 ha moeten omvatten in 2018 (waarvan 275.000 ha nieuw te ontwikkelen, incl. agrarisch natuurbeheer) Later werd nog rond 35.000 ha toegevoegd.

De provincies hebben zelf nog plannen voor 30.000 ha toegevoegd. Ook de waterschappen hebben grote ambities.

De Europese Unie vroeg voor de Vogel en Habitat Richtlijn (VHR) gebieden aan te melden voor het natuur netwerk "Natura 2000" ter instandhouding van de biodiversiteit, en de Kader Richtlijn Water (KRW) uit te voeren,

Door "Den Haag" werden de EU wensen aanmerkelijk uitgebreid en aangescherpt waardoor het platteland sociaal en economisch praktisch op slot ging.

De natuur compensatie-eisen kosten veel extra grond.

Het Ministerie van LNV zegt geen overzicht te kunnen geven van de gevolgen van het beleid. Uit inventarisaties van anderen blijkt dat beangstigend grote delen van ons platteland te maken hebben met gebruiksbepalingen door vooral natuurclaims. (Voorbeelden: Overijssel b.v. 85%, Gelderland 50%, Utrecht 67% Limburg 30% van de land-oppervlakte)

Niet alleen voor ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw maar ook voor de ontwikkeling van industrie, verkeer, woningbouw en voor de openluchtrecreatie vormen de EHS en Natura 2000-plannen met hun externe werking een ernstige bedreiging

De stijgende kosten maken onderhoud en beheer (toezicht) steeds moeilijker Dit brengt voor mens en dier gevaren mee zoals door giftige planten en plaagdieren.

2.6. Milieubeleid en schaalvergroting, ammoniak .

Ook het milieubeleid is steeds verder aangescherpt, evenals de eisen in bestemmingsplannen ("Inpasbaarheid in het landschap") die de economisch noodzakelijke schaalvergroting belemmert. Het ammoniakbeleid heeft zeer ingrijpende gevolgen, terwijl het slecht is onderbouwd. (Rapport De geheimen van stikstof, NMV)

2.7. Waterbeleid.

De kans op overstromingen bij de verwachte incidenteel zwaardere neerslag wordt groter door toenemende bebouwing stroomopwaarts langs de rivieren en als gevolg van moeilijker afvoer van overtollig water uit de polders door zeespiegelrijzing

Als oplossing wordt nog al eens gekozen voor het omzetten van landbouwgrond in "natte bergingsgebieden" waarmee een boezemgeving wordt vergroot. Voor het oplossen van een zeer incidenteel optredend probleem een weinig doelmatige maatregel, water is immers niet samendrukbaar. Ook wordt zo blijvend landbouwgrond vernietigd. Het veelal onuitgesproken hoofddoel is dan ook het creëren van "Natte natuur", niet de veiligheid.

Inrichting voor zeer incidenteel nodige waterberging met behoud van de landbouwfunctie is veelal technisch mogelijk.

Betere bemaling van een boezemgebied naar groot water (Zee, IJsselmeer of rivierarmen) is mogelijk een goedkopere oplossing en in ieder geval veiliger.

2.8. Volks- en dier gezondheid , bedreiging door import "exoten".

Berging en moerasaanleg betreft vaak ondiep stilstaand water. Dit brengt insecten hinder mee wat, een gevaar gaat betekenen voor volks- en diergezondheid. Nu reeds, maar nog meer bij een warmer wordend klimaat

De invoer van plantaardige en dierlijke stoffen kan de inheemse biodiversiteit en de gezondheid van mens en dier bedreigen. Recentelijk verschillende voorbeelden.

3. DISCUSSIE OVER BELEID IS NU NOODZAKELIJK .

Alles staat in de huidige crisissituatie ter discussie, zelfs onze veiligheid, onze gezondheidszorg en onze pensioenen.

Dan verdient ook het natuur-, milieu- en waterbeleid een kritische evaluatie.

3.1. Kosten en en baten niet afgewogen.

Tijdens de invoering van veel nu geldende regels leken economisch de bomen tot in de hemel te groeien. Het beleid werd vooral gebaseerd op emoties. Maatschappelijke kosten speelden nauwelijks een rol.

Bij de contacten met "Brussel" werden ernstige fouten gemaakt zoals hoegenaamd geen aandacht voor bestaand gebruik en de ontwikkelingsmogelijkheden daarvan, en het opvoeren van veel meer dan de gevraagde kwalificerende waarden bij het formuleren van doelstellingen.

3.2. Hoge kosten en onzekere resultaten.

Allerlei werk wordt ingewikkelder en duurder door natuur- en milieu eisen ten koste van onze concurrentiepositie.

De maatschappelijke kosten zijn enorm, maar bij bestuurders ontbreekt het overzicht van de plannen en hun gevolgen van alle overheden, organisaties en particulieren.

De kosten van de EHS (aankoop en inrichting) tot nu toe bedragen al meer dan €10 miljard. Een recent Interdepartementaal Beleids Onderzoek (IBO) betreffende het natuurbeleid noemde nog

een tekort voor de uitvoering van €5 miljard en structureel €400 miljoen voor beheer, alleen al voor de rijksoverheid.

In het rapport wordt ook geconstateerd dat *“de invloed van het beleid op de biodiversiteit nog steeds lastig is vast te stellen”* en dat *“Sturing ... meer kan worden gericht op resultaat in structuur en robuustheid ... dan op behaalde prestaties in hectares of budget.”*

De kosten van Natura 2000 en de KRW lopen zonder twijfel in de miljarden. Het nuttig effect voor waterkwaliteit en de visstand is onzeker, terwijl de kosten te laag zijn ingeschat. De sportvissers klagen al dat het water te schoon wordt.! Vraagtekens worden nu geplaatst bij het kostbare beleid om het hele buitengebied aan te sluiten op de riolering of van IBA's te voorzien. (WS Zuiderzeeland, juli 2010)

3.3. Enkele praktijk voorbeelden:

Op een niet direct ingevuld bedrijventerrein ontstond uiteraard wilde begroeiing. Toen het terrein overeenkomstig zijn bestemming zou worden bebouwd moesten de aanwezige “natuurwaarden” worden gecompenseerd door een nog grotere oppervlakte landbouwgrond met “nieuwe natuur” in te richten.

Wild opgeschoten begroeiing op golf- en waterkeringen moet om veiligheidsredenen worden verwijderd. Dit mag alleen buiten het broedseizoen en moet soms ook nog elders worden “gecompenseerd” met aanplant op landbouwgrond..

Nog in te richten terreinen voor woningbouw of industrie worden nu voortdurend begroeiingsvrij gehouden om het ontstaan van “natuur” te voorkomen.

Daken van te renoveren woningen worden met gaas ingepakt om te voorkomen dat het werk wordt stilgelegd als er vogels blijken te nestelen. Als gevolg kan er gedurende de hele renovatie nergens in het project worden genesteld.

Onderhoud aan watergangen mag niet worden uitgevoerd op de meest logische tijd en de meest praktische wijze.

Bij de voor de KRW uit te voeren “maatregelen om de gewenste ecologische toestand van het oppervlakte water te bereiken”, zoals rietvelden, wateroppervlakvergroting en brede vóór oevers werd veelal een te hoog ambitieniveau gekozen.

De kosten van bovenstaande zijn moeilijk te kwantificeren, maar zonder twijfel hoog.

4. VOORGESTELDE MAATREGELEN

Herzie het natuur-, milieu- en waterbeleid en het ruimtelijke ordening beleid, zodat het stimulerend wordt in plaats van vooral beperkend, de cruciale menselijke belangen zoals zekerheid van de voedsel- en energievoorziening krijgen prioriteit.

1. Het onttrekken van grond aan de landbouw wordt gestaakt,
2. Het natuurbeleid wordt meer op de toekomst gericht, rekening houdend met klimaatverandering en stijgende behoefte aan voedsel en energie, en minder op het verleden. (herstel van wat eens was)
3. Naast de beschikbaarheid van voldoende landbouwareaal moeten er altijd voldoende landbouwers zijn die met hun vakmanschap voor de gewenste producten zorgen,
4. Daartoe moet minstens op Europese- en zo mogelijk op globale schaal een beleid worden gevoerd gericht op meer zelfvoorzienendheid. Dit beleid moet voldoende inkomsten garanderen voor de continuïteit van de primaire producenten, ook bij sterk fluctuerende oogsten, bij een gelijk speelveld in de internationale concurrentie.
5. Het natuur beleid richt zich verder op kwaliteit, niet op hectares.
6. Natura 2000 heeft op Europese schaal ongeveer hetzelfde doel als de EHS. Daarom wordt alleen Natura 2000 uitgevoerd, op basis van eisen die niet verder gaan dan hetgeen als minimaal in de EU-regelgeving is voorgeschreven. Dus zonder Nederlandse toevoegingen en aanscherpingen en beperkt tot de internationaal kwalificerende waarden.
7. De EHS (en de latere uitbreidingen) wordt beperkt tot het nu ingerichte deel. Geen verdere aankopen.
8. De vergoeding van aankoopkosten voor natuurbeheer organisaties wordt geschrapt.

9. Herstel van gemaakte fouten bij Brussel. (zie recente Kamervragen SGP).
10. De natuurbeschermingswetten, milieu wetten en verwante regelingen worden aangepast en wel zodanig dat ze praktisch werkbaar worden en niet beperkend zijn voor bestaande activiteiten en hun ontwikkeling. Maak een eind aan de stapeling van regelingen op dit gebied.
11. De MER (Milieueffectrapportage) plicht wordt geschrapt, in plaats daarvan komt de MKBA, de Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse waarin alle maatschappelijke belangen worden mee gewogen.
12. Stimuleer uit de landbouwpraktijk opkomende initiatieven tot integratie van biodiversiteit in de bedrijfsvoering.
13. Zorg voor duidelijkheid en rechtszekerheid voor betrokkenen. Geen claims of beperkingen zonder koopplicht en zonder zicht op uitvoering op korte termijn.
14. Zorg voor gelijke behandeling van traditionele natuurbeheer organisaties en particulieren, fiscaal zowel als t.a.v. regelingen en vergoedingen,
15. Beperk of stop subsidies aan natuur- en milieugroepen. De overheden zijn voldoende kundig om een goed beleid te voeren. Actiegroepen met maatschappelijk draagvlak moeten zichzelf kunnen bedruipen!
16. Zorg voor compensatie van aan de landbouw-bestemming onttrokken oppervlak door terug verkoop aan de landbouw van nog niet in natuur omgezette gronden. De opbrengsten kunnen worden aangewend voor beter beheer van bestaande natuur.
Ook bij voorbeeld door terugwinning op de zee.
17. Stimuleer de energieproductie uit restproducten uit de landbouw en de voedselproductie, o.a. door versoepeling van onnodig strenge regels.
18. Voorkom verzilting van onze zoetwaterbuffers en onderzoek mogelijkheden om ondergronds binnen dringende verzilting te voorkomen (Zoet water injectie b.v.).
19. Meer aandacht voor het voorkomen van de invoer en voor de bestrijding van reeds aanwezige potentieel plagen en ziekten veroorzakende exoten.
20. Stel afdoende sancties in voor andere overheden, semi- overheden, organisaties en particulieren indien deze handelen in strijd met boven voorgesteld beleid.

5. RESULTAAT:

Uitvoering van de voorgestelde maatregelen zal leiden tot meer draagvlak voor het beleid en tot besparing van honderden miljoenen zo niet enkele miljarden,

Het voordeel in vergelijking met andere bezuinigingsplannen is dat de samenleving, de natuur, en het landschap er alleen maar baat bij zullen hebben.

--:--